

കുടുംബശ്രീ

ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും സ്ത്രീ ശാക്തീകരണവും ലക്ഷ്യമിട്ട് 1998 ലാണ് സംസ്ഥാന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന മിഷൻ - കുടുംബശ്രീ സ്ഥാപിതമാകുന്നത്. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ചാരിറ്റബിൾ സൊസൈറ്റീസ് ആക്ട് പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സന്നദ്ധ സംഘടനയാണ് കുടുംബശ്രീ. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജനവും സ്ത്രീ ശാക്തീകരണവും സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി നിരവധി നവീനമായ പദ്ധതികൾ കുടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനം മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു, അവ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനം - സൂക്ഷ്മ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുള്ള പിന്തുണകൾ.

പലിശ സബ്സിഡി

ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പ എടുത്തിട്ടുള്ള കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് 4% പലിശയ്ക്ക് ബാങ്ക് വായ്പ ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതി. കേരളത്തിലെ ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്കിൽ നിന്നോ സഹകരണ ബാങ്കുകളിൽ നിന്നോ ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് എടുത്തിട്ടുള്ള ഗ്രാമ/നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ സി.ഡി.എസ്. അംഗമായിട്ടുള്ള എല്ലാ അയൽക്കൂട്ടങ്ങളും പ്രസ്തുത സ്കീമിന് യോഗ്യരാണ്. ഗ്രാമ പ്രദേശത്ത് അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് മൂന്നു ലക്ഷം 3 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള വായ്പകൾക്കു മാത്രമേ പലിശസബ്സിഡി ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാകുകയുള്ളൂ. നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ ഇതിനു പരിധിയില്ല.

മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ്

ലഘുസമ്പാദ്യം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ആന്തരിക വായ്പ പ്രവർത്തനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ബാങ്ക് ലിങ്കേജ് വായ്പാ സൗകര്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിനും അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന പ്രോത്സാഹന തുകയാണ് മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ്. ലിങ്കേജ് വായ്പ ലഭിച്ച അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടെ സമ്പാദ്യത്തിന്റെ 10% പരമാവധി 5,000 രൂപ മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റായി കുടുംബശ്രീ മിഷനിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു. പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച് 6 മാസം കഴിഞ്ഞതും, എസ്.എച്ച്.ജി. ഗ്രേഡിംഗ് നടപടികൾ മുഖേന ഗ്രേഡിംഗ് പാസായി ലിങ്കേജ് വായ്പ ലഭിച്ച അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കാണ് മാച്ചിംഗ് ഗ്രാന്റ് ലഭിക്കുന്നത്.

റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്

അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങളുടെ ആന്തരിക വായ്പാ പ്രവർത്തനത്തെ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക സഹായമാണ് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്. ഈ തുക അംഗങ്ങൾ വീതിച്ച് എടുക്കുവാൻ പാടില്ല. അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി കുറഞ്ഞത് 10,000/- രൂപ മുതൽ പരമാവധി 15,000/- രൂപ വരെ ജില്ലാ മിഷനിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കും. ആരംഭിച്ച മൂന്നു മാസം കഴിഞ്ഞ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്കു മാത്രമേ ഫണ്ട് ഫണ്ട് ലഭിക്കുന്നതിനു അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ.

വൾണറബിലിറ്റി റിഡക്ഷൻ ഫണ്ട് (വി.ആർ.എഫ്.)

അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ നേരിടുന്ന ആകസ്മിക പ്രശ്നങ്ങൾ അതായത് അസുഖം, അപകടം, പ്രകൃതി ദുരന്തം, പട്ടിണി തുടങ്ങിയവയെ നേരിടാൻ അടിയന്തിര സഹായമെന്ന നിലക്ക് എ.ഡി.എസ്. മുഖാന്തിരം നൽകിവരുന്ന ഫണ്ടാണ് വശ്ണറബിലിറ്റി റിഡക്ഷൻ ഫണ്ട്. ഇത് അയൽക്കൂട്ടത്തിലെ ഒരംഗത്തിനോ അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങൾക്ക് മുഴുവനായോ നൽകുന്നതാണ്. തീരദേശ,പട്ടികവർഗ്ഗമേഖലയിലെ എ.ഡി.എസുകൾക്ക് വി.ആർ.എഫ് ലഭിക്കുന്നതിന് മുൻഗണനയുണ്ട്. ജില്ലാമിഷൻറെ വിലയിരുത്തലിൻറെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വി.ആർ.എഫ് നൽകുന്നതിനുള്ള എ.ഡി.എസുകളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത്. ഒരു അയൽക്കൂട്ടത്തിന് 15,000/- രൂപ വരെയാണ് നൽകുന്നത്.

കുടുംബശ്രീ സ്ത്രീ സുരക്ഷ ബീമാ യോജന

അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങളുടെ ജീവന് പരിരക്ഷ നൽകുകയും അവരുടെ 09 മുതൽ 12 ക്ലാസുവരെ പഠിക്കുന്ന രണ്ടു കുട്ടികൾക്ക് പ്രതിവർഷം സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു നവീന ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി. കുടുംബശ്രീയും ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യയും സംയുക്തമായാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. സാധാരണ അറുപതു വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ളവരെ മാത്രമാണ് ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താറുള്ളത്. എന്നാൽ കുടുംബശ്രീക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഈ പ്രത്യേക പദ്ധതിയിൽ എൽ.ഐ.സിയുമായുള്ള പ്രത്യേക തീരുമാന പ്രകാരം 75 വയസ്സുവരെയുള്ളവരെയും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. 18 മുതൽ 75 വയസ്സുവരെയുള്ള കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിയിൽ പങ്കുചേരാം.

പദ്ധതിയുടെ നേട്ടങ്ങൾ

<div> <div>വയസ്സ് →</div> <div>നേട്ടങ്ങൾ ↓</div> </div>	18 മുതൽ 50 വരെ	51 മുതൽ 59 വരെ	60 മുതൽ 65 വരെ	66 മുതൽ 70 വരെ	71 മുതൽ 75 വരെ
സ്വഭാവിക മരണം	2,00,000	50,000	9,000	6,000	4,000
അപകട മരണം	4,00,000	50,000	9,000	6,000	4,000
സ്ഥിരമായ അംഗവൈകല്യം	2,00,000		-	-	-
ഭാഗികമായ അംഗവൈകല്യം	1,00,000		-	-	-

പദ്ധതിയിൽ അംഗങ്ങളാകുന്ന 18 മുതൽ 50 വയസ്സുവരെയുള്ള അയൽക്കൂട്ടാംഗങ്ങളുടെ 09 മുതൽ 12 ക്ലാസുവരെ (ഗവൺമെന്റ് ഐ.റ്റി.ഐ ഉൾപ്പെടെ) പഠിക്കുന്ന 02 കുട്ടികള്ക്ക് പ്രതിവർഷം 12,00/- രൂപ വീതം സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭിക്കുന്നു. ഓരോ വർഷവും ജൂലൈ - ജനുവരി മാസങ്ങളില് 600 രൂപ വീതം രണ്ടു അർദ്ധവാർഷിക ഗഡുക്കളായിട്ടാണ് സ്കോളർഷിപ്പ് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്.

പദ്ധതിയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനുള്ള വാർഷിക പ്രീമിയമായ 342/- രൂപയിൽ 171/- രൂപ കേന്ദ്ര സർക്കാർ വിഹിതമാണ്. ആയതിനാൽ അംഗങ്ങൾ വാർഷിക പ്രീമിയമായി 180 രൂപ മാത്രം (പ്രീമിയം തുക 171 രൂപ + സിഡിഎസ് സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് 9/- രൂപ) അടച്ചാൽ മതി. ഓരോ വർഷവും പ്രീമിയം തുക (180/- രൂപ) അടച്ച് പദ്ധതിയിലെ അംഗത്വം പുതുക്കേണ്ടതാണ്. 51 മുതൽ 75 വയസ്സവരെ പ്രായമുള്ളവർക്ക് പ്രീമിയം തുക 160/- രൂപ (പ്രീമിയം തുക 150 രൂപ + സിഡിഎസ് സർവ്വീസ് ചാർജ്ജ് 10/- രൂപ)മാത്രമാണ്.

പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക വികസനം വിവിധ ഉപജീവന പദ്ധതികളിലൂടെ

1. കാർഷിക- മൃഗ സംരക്ഷണ മേഖലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പുകൾക്കുള്ള പലിശ സബ്സിഡി

സംഘകൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി കൃഷിയിൽ താൽപര്യമുള്ള 4 മുതൽ 10 വരെ അയൽക്കൂട്ട വനിതകളെ ഉൾപ്പെടുത്തി രൂപീകരിക്കുന്ന ഗ്രൂപ്പുകളാണ് സംഘകൃഷി ഗ്രൂപ്പുകൾ അഥവാ ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പുകൾ. ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെയുള്ള വായ്പാ തുകയ്ക്ക് 5% വരെ പലിശയിളവ് കുടുംബശ്രീ ജില്ലാമിഷനിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നതാണ്. ജോയിന്റ് ലയബിലിറ്റി ഗ്രൂപ്പുകളുടെ വായ്പാ തിരിച്ചടവ് കാലാവധി കൃഷി ചെയ്യുന്ന വിളയുടെ വിളവെടുപ്പ് കാലഘട്ടത്തിന് അനുസരിച്ചായിരിക്കും.

കാർഷിക സഹായ കേന്ദ്രങ്ങൾ (എഫ്. എഫ്. സി.)

കാർഷിക രംഗത്തെ സ്ത്രീ കർഷകർക്ക് ആധുനിക അറിവും വിജ്ഞാനവും നൽകുന്നതിനായി പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കേന്ദ്രങ്ങളാണ് കാർഷിക സഹായ കേന്ദ്രങ്ങൾ (എഫ് എഫ് സി). 972 എഫ് എഫ് സി കൾ സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. വനിതാ കർഷകർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുക, ആധുനിക യന്ത്രങ്ങൾ മിതമായ നിരക്കിൽ വാടകയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കുക എന്നിവ ഈ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്.

ബയോ ഫാർമസികൾ

ജൈവകൃഷിയ്ക്കു ആവശ്യമായ ജൈവവളങ്ങൾ, ജൈവകീടനാശിനികളും, വളർച്ചാ ത്വരകങ്ങൾഎന്നിവ ഉത്പാദിപ്പിക്കുകയും കുടുംബശ്രീ ജെ എൽ ജി കൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും വേണ്ടി ആരംഭിച്ച കേന്ദ്രങ്ങളാണ് ബയോ ഫാർമസികൾ. നിലവിൽ 428 ബയോ ഫാർമസികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

നാട്ടുചന്ത

കുടുംബശ്രീ ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് ഇടനിലക്കാരെ ഒഴിവാക്കി മികച്ച വിപണിയും വിലയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി നാട്ടുചന്തകൾ സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു. നിലവിൽ 450 സി ഡി എസ്സുകളിൽ നാട്ടുചന്ത നടത്തുന്നതിനുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. നാട്ടുചന്തയുടെ നടത്തിപ്പ്, വിറ്റുവരവ് വിശദാംശങ്ങൾ എന്നിവ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനായി www.naattuchantha.com എന്ന വെബ്സൈറ്റ് ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കാർഷിക ഇൻസെന്റീവുകൾ

തരിശുഭൂമി കൃഷിയോഗ്യമാക്കുന്നതിനും, ജൈവകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന്റെയും ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീ വനിതാകർഷകർക്കു പ്രോത്സാഹനമായി നൽകുന്ന സഹായമാണ് ഏരിയ ഇൻസെന്റീവുകൾ

ഇൻസെന്റീവ് ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഘടകങ്ങൾ:-

1. കാർഷിക ഇൻസെന്റീവ് (ഹെക്ടറിന്)

നം	വിള	കാർഷിക ഇൻസെന്റീവ് (ഹെക്ടറിന്)			
		സ്വന്ത ഭൂമി		പാട്ടഭൂമി	
		പാരമ്പര്യ മായുള്ളത്	വിഷം രഹിതമായത്	പാരമ്പര്യ മായുള്ളത്	വിഷം രഹിതമായത്
1.	നെല്ല്	8,000	8,500	9,600	10,200
2.	സുഗന്ധ നെല്ല് (ജൈവ കൃഷി)	8,000	8,500	9,600	10,200
3.	മരിച്ചീനി	4,000	4,500	4,500	4,950
4.	പന്തൽ പച്ചക്കറികൾ (പാവയ്ക്ക, പയർ, ചുരയ്ക്ക, കോവൽ മുതലായവ)	8,000	11,200	8,800	12,000
5.	പന്തൽ വേണ്ടാത്ത പച്ചക്കറികൾ (ചീര, വഴുതന മുതലായവ)	7,000	9,800	7,700	10,580
6.	ശീതകാല പച്ചക്കറികൾ	7,000	7,500	7,700	8,250
7.	നേന്ത്രൻ വാഴ (2500 എണ്ണം)	5,000	6,000	5,500	6,600
8.	വാഴ, പൂവൻ, ഞാലിപൂവൻ, പാളയൻതോടൻ (2000 എണ്ണം)	5,000	6,000	5,500	6,600
9.	ചെങ്കദളി (2000 എണ്ണം)	5,000	6,000	5,500	6,600
10.	പയറു വർഗ്ഗങ്ങൾ, എണ്ണ കുരുക്കൾ	6,000	6,500	6,600	7,150
11.	കൈതചക്ക	6,000	6,500	6,600	7,150
12.	ഇഞ്ചി, മഞ്ഞൾ	6,000	6,500	6,600	7,150
13.	കുവ	5,000	5,500	5,500	6,050
14.	ചേന, ചേമ്പ്, കാച്ചിൽ	5,000	5,500	5,500	6,050
15.	മധുരകിഴങ്ങ്, മറ്റു കിഴങ്ങ് വർഗ്ഗങ്ങൾ	5,000	5,500	5,500	6,050
16.	കച്ചോലം		6,500		7,150
	ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ (വാർഷിക വിള)				
17.	ബ്രഹ്മി		5,000		5,500
18.	ചിറ്റരത്ത		6,000		6,600
19.	കോളിയസ്		5,000		5,500
20.	കറ്റാർവാഴ		5,000		5,500
21.	തിപ്പലി		5,500		6,050
22.	തൂളസി		3,000		3,300

നം	വിള	കാർഷിക ഇൻസെന്റീവ് (ഹെക്ടറിന്)			
		സ്വന്ത ഭൂമി		പാട്ടഭൂമി	
		പാരമ്പര്യ മായുള്ളത്	വിഷം രഹിതമായത്	പാരമ്പര്യ മായുള്ളത്	വിഷം രഹിതമായത്
23.	ശതാവരി		5,000		5,500
	ഔഷധ സസ്യങ്ങൾ (ബഹുവർഷ വിള)				
24.	പട്ട		6,500		7,150
25.	ഇഞ്ചിപ്പുല്ല്		4,000		7,700
26.	ആടലോടകം		7,000		7,700
27.	കിരിയാത്ത്		4,000		4,400
28.	പുത്തരിചുണ്ട		4,000		4,400
29.	നീലഅരമി		4,000		4,400
30.	തീറ്റപ്പുല്ല്		4,000		4,400
31.	വെറ്റില				
	5 സെന്റിന്		450		495
	10 സെന്റിന്		500		550
32.	മൾബറി		500		550
33.	കരിമ്പ്	7,000	7,500	8,000	8,500

അഗ്രികൾച്ചറൽ ടെക്നോളജി ഫണ്ട്

കുടുംബശ്രീ സംഘകൃഷി ഗ്രൂപ്പുകൾക്ക് കാർഷിക മേഖലയിലെ നൂതനമായ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക വിദ്യ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളും യന്ത്രസാമഗ്രികളും വാങ്ങുന്നതിനും കുടുംബശ്രീ മിഷൻ നൽകുന്ന അധിക ധനസഹായമാണ് അഗ്രികൾച്ചറൽ ടെക്നോളജി ഫണ്ട്. ജെ എൽ ജി ഗ്രൂപ്പ് നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ, യന്ത്രസാമഗ്രി, അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ചെലവിന്റെ 40% പരമാവധി 2,00,000/- രൂപ (ഏതാണോ കുറവ്) 2 ഗഡുക്കളായി അഗ്രികൾച്ചറൽ ടെക്നോളജി ഫണ്ട് അനുവദിക്കാവുന്നതാണ്. അനുവദിക്കാവുന്ന തുകയുടെ 50 % ആദ്യ ഗഡുവായി പ്രൊപ്പോസൽ അംഗീകരിക്കുന്ന മുറയ്ക്കും ബാക്കി തുക പദ്ധതി തുടങ്ങി 4 മാസത്തിനു ശേഷം വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കിയെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പുവരുത്തിയശേഷവും ഗുണഭോക്താവിനു ലഭിക്കുന്നതാണ്.

നെല്ല് ഉൽപന്ന സംഭരണ സംസ്കരണ ഫണ്ട്

കുടുംബശ്രീയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളതും നിലവിലുള്ളതുമായ ഉൽപാദക കൂട്ടായ്മകൾക്കും/ ഉൽപാദക കമ്പനികൾക്കും പലിശരഹിത ഹ്രസ്വകാല വായ്പകള് നൽകി പ്രവർത്തനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക സഹായമാണ് നെല്ല് ഉൽപന്ന സംഭരണ സംസ്കരണ ഫണ്ട്. ഒരു സീസണിൽ കുറഞ്ഞത് 10 ടൺ നെല്ല് സംഭരിച്ചു അരിയാക്കി വിപണിയിൽ എത്തിക്കാൻ തക്കവണ്ണം അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഉള്ള ഉൽപാദക കൂട്ടായ്മകൾ/ ഉൽപാദക കമ്പനികൾക്കാണ് ഈ

സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭിക്കാൻ അർഹത. ഉൽപാദക കൂട്ടായ്മകൾക്ക്/ ഉൽപാദക കമ്പനികൾക്ക് നെല്ല് ശേഖരണം, സംസ്കരണം, ബ്രാൻഡിംഗ് എന്നീ ചെലവുകൾക്കായി സംഭരിക്കുന്ന നെല്ലിന്റെ 80 % നു സപ്ലൈകോയുടെ നെല്ല് സംഭരണ നിരക്കിൽ പരമാവധി 20 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമേ വേണ്ടിവരുന്ന തുക ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം, മറ്റു ധനസ്രോതസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവയിലൂടെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

കാർഷിക മൂല്യവർദ്ധിത യൂണിറ്റുകൾക്കുള്ള ധനസഹായം

കുടുംബശ്രീ മുഖേന ആരംഭിക്കുന്ന കാർഷിക മൂല്യവർദ്ധിത യൂണിറ്റുകൾക്ക് മൂലധന സബ്സിഡിയായി പദ്ധതി തുകയുടെ 40 ശതമാനമോ പരമാവധി 2,00,000 രൂപ വരെയോ പൊതുസേവന കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് പദ്ധതി തുകയുടെ 40 ശതമാനമോ പരമാവധി 3,00,000/- രൂപ വരെയോ മൂലധന സബ്സിഡിയായി അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

കേരള ചിക്കൻ

വനിതാ കർഷകർക്ക് മികച്ച വരുമാനം നേടിക്കൊടുക്കുന്നതിനായി മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് കേരള ചിക്കൻ. 1000 കോഴികളുള്ള ഫാമാണ് ആരംഭിക്കേണ്ടത്. ഇതിനാവശ്യമായ പരിശീലനം കുടുംബശ്രീ നൽകുന്നതാണ്. ഇത്തരം യൂണിറ്റുകൾക്ക് 50,000 രൂപവരെ മൂലധന സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നതാണ്.

ആനിമൽ ബർത്ത് കൺട്രോൾ യൂണിറ്റ്

തെരുവു നായ നിയന്ത്രണത്തിനായി ആരംഭിച്ച യൂണിറ്റുകളാണിവ. ഒരു നായയെ പിടിച്ച് വന്ധ്യകരിക്കുന്നതിനു 2100 രൂപ ലഭിക്കും. 3.84 കോടി രൂപയാണ് ഈ സംരംഭത്തിലൂടെ 55 യൂണിറ്റുകൾ ഒരു വർഷം കൊണ്ട് നേടിയത്.

ക്ഷീരസാഗരം

അഞ്ച് ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് 10 പശുക്കളുള്ള മിനി ഫാം ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി. ഒരു യൂണിറ്റിന് ആകെ പദ്ധതി തുക 6.25 ലക്ഷം രൂപ. ഇതിൽ 2.18 ലക്ഷം രൂപ സബ്സിഡിയായി നൽകും. ബാക്കി തുക വായ്പയായി കണ്ടെത്തണം.

ആടു ഗ്രാമം പദ്ധതി

അഞ്ച് ഗുണഭോക്താക്കൾ വീതമുള്ള ഗ്രൂപ്പുകളാണ് ഇതിൽ രൂപീകരിക്കുക. ഒരു ഗ്രൂപ്പിനു 20 ആടുകൾ ഉണ്ടാകണം. ആകെ പദ്ധതി തുക 1.50 ലക്ഷം രൂപ. ഇതിൽ 50000 രൂപ മൂലധന സബ്സിഡിയായി നൽകും.

ജനനി ഇൻഷുറൻസ്

സംസ്ഥാനത്ത് ആദ്യമായി ഇറച്ചി കോഴി മേഖലയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. കുടുംബശ്രീ കേരള ചിക്കൻ ഗുണഭോക്താക്കളാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പരിധിയിൽ വരിക. പ്രതി വർഷം 90 ലക്ഷം ഇറച്ചിക്കോഴികളെ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ഇൻഷുർ ചെയ്യാനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്.

ജനോവ മുട്ടഗ്രാമം പദ്ധതി

കുടുംബശ്രീ മുട്ടഗ്രാമം പദ്ധതിയിലൂടെ ഉത്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന നാടൻ മുട്ടകൾ സംസ്ഥാന വ്യാപകമായി സംഭരിച്ച് പ്രതിദിനം പത്തു ലക്ഷം മുട്ടകൾ വിപണിയിലെത്തിയ്ക്കുന്നതിനും അതിലൂടെ കർഷകർക്ക് മികച്ച വരുമാനം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. എഗ് കിയോസ്കുകൾ/പായ്ക്കിംഗ് സെന്ററുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് ഒന്നരലക്ഷം രൂപ കമ്മ്യൂണിറ്റി എന്റർ പ്രൈസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്നു.

അരുമ മൃഗങ്ങളുടെ പരിപാലനം

അരുമ മൃഗങ്ങളുടെ പരിപാലനം, പ്രജനനം, വിവിധ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനം തുടങ്ങിയവ ലക്ഷ്യമാക്കി ആരംഭിക്കുന്ന യൂണിറ്റുകൾക്ക് 50000 രൂപ ക്രെഡിറ്റ് ലിങ്ക്ഡ് സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നു.

പാലിന്റെ മൂല്യവർദ്ധനവുമായി പ്രത്യേക പദ്ധതി

പാലിൽ നിന്നും മൂല്യവർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങൾ നിർമ്മിച്ച് വിപണിയിലെത്തിക്കുന്ന യൂണിറ്റുകൾക്ക് ഒന്നര ലക്ഷം രൂപ കമ്മ്യൂണിറ്റി എന്റർ പ്രൈസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കും. അല്ലായെങ്കിൽ 50000 രൂപ ക്രെഡിറ്റ് ലിങ്ക്ഡ് സബ്സിഡിയായി നൽകും.

2. ദീൻ ദയാൽ ഉപാദ്ധ്യായ - ഗ്രാമീൺ കൗശല്യ യോജന (ഡി.ഡി.യു.- ജി.കെ.വൈ.)

ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങളിലെ യുവതി യുവാക്കൾക്ക് വേണ്ടി ദേശീയ ഗ്രാമീൺ ഉപജീവന മിഷൻ (എൻ.ആർ.എൽ.എം) ആജീവികയുടെ കീഴിൽ കുടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ഡി.ഡി.യു.-ജി.കെ.വൈ. ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് അവരവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യതക്കും അഭിരുചിക്കും ഉതകുന്ന തൊഴിൽ വൈദഗ്ധ്യ പരിശീലനം നൽകി അവർക്ക് അർഹമായ തൊഴിൽ ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.

ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം ഗ്രാമീൺ മേഖലയിലെ ദരിദ്ര കുടുംബങ്ങളിലെ 18 നും 35 നും ഇടയിൽ പ്രായമുള്ള യുവജനങ്ങളാണ് ഇതിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കള്. പ്രാക്കന ഗോത്ര വർഗ്ഗക്കാർ, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർ എന്നിവർക്ക് 45 വയസ്സുവരെ ഇളവ് അനുവദനീയമാണ്.

പരിശീലന കാലാവധി	ഉറപ്പായും ലഭിക്കേണ്ട കുറഞ്ഞ ശമ്പളം
3 മാസം - 576 മണിക്കൂർ	ശമ്പളം 6,000 രൂപ
6 മാസം - 1152 മണിക്കൂർ	ശമ്പളം 9,000 രൂപ
9 മാസം - 1728 മണിക്കൂർ	ശമ്പളം 12,000 രൂപ
12 മാസം - 2304 മണിക്കൂർ	ശമ്പളം 15,000 രൂപ

4. ഗ്രാമീണ ചെറുകിട സൂക്ഷ്മ സംരംഭ പദ്ധതി (ആർ.എം.ഇ)

18 മുതൽ 60 വയസ്സവരെയുള്ള കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾക്കായി നടപ്പിലാക്കുന്നു. അയൽക്കൂട്ടത്തിൽ അംഗത്വം നേടിയിട്ട് കുറഞ്ഞത് ആറുമാസമെങ്കിലും പൂർത്തീകരിച്ചവർക്കാണ് ഈ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ ലഭിക്കുക.

വ്യക്തിഗത സംരംഭം - 50,000/- രൂപ മുതൽ 2.5 ലക്ഷം രൂപ വരെ. രണ്ടര ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ള തുകയുടെ പലിശയ്ക്കു സമാനമായി പലിശ സബ്സിഡി ലഭിക്കും

ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭം - പരമാവധി 10 ലക്ഷം രൂപ വരെ. ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭത്തിന്റെ പദ്ധതി തുക 10 ലക്ഷം രൂപയിൽ അധികരിക്കുകയാണെങ്കിൽ സംരംഭത്തിന്റെ ആവശ്യകത പരിഗണിച്ച് ജില്ലാമിഷൻ സംസ്ഥാനമിഷനിലേക്ക് ശുപാർശ ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ 10 ലക്ഷം രൂപവരെ മാത്രമേ പലിശ സബ്സിഡി ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

സംരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുവാൻ താല്പര്യമുള്ളവർക്ക് വൈദഗ്ധ്യ പരിശീലനം തികച്ചും സൗജന്യമായി കുടുംബശ്രീ നൽകുന്നു. 18 നും 45 നു മിടയ്ക്കുള്ള അയൽക്കൂട്ട കുടുംബാംഗങ്ങളിലെ യുവതീ യുവാക്കൾക്ക് ഇതേ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകിക്കൊണ്ട് **യുവശ്രീ** എന്ന പേരിൽ സൂക്ഷ്മ സംരംഭ പദ്ധതി നിലവിലുണ്ട്.

കുടുംബശ്രീ സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്കായുള്ള വിവിധ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ

റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട്

കുടുംബശ്രീയുടെ ഗ്രാമീണ സൂക്ഷ്മ സംരംഭ വികസന പദ്ധതി (ആർ.എം.ഇ) പ്രകാരമോ, യുവശ്രീ പദ്ധതി പ്രകാരമോ ആരംഭിച്ച വ്യക്തിഗത/ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾ /പഞ്ചായത്തിന്റെ പ്ലാൻ ഫണ്ട്, ലിങ്കേജ് വായ്പ, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ മുഖേന ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കി ആരംഭിച്ചതും, റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതുമായ കുടുംബശ്രീ സംരംഭങ്ങൾക്ക് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചിട്ട് ആറുമാസമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് ലഭിക്കുന്ന ധനസഹായമാണിത്. പ്രവർത്തന മൂലധനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്നതാണ് ഈ ധനസഹായത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് നിലവിലുള്ള സംരംഭത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ചുള്ള തുകയുടെ 40% പരമാവധി ഒരു ഗ്രൂപ്പിന് 40000/- രൂപയും (ഏതാണോ കുറവ്) വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് നിലവിലുള്ള സംരംഭത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് അനുസരിച്ചുള്ള തുകയുടെ 20% പരമാവധി 10000/- രൂപ രൂപയാണ് (ഏതാണോ കുറവ്) റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ടായി അനുവദിക്കുന്നതാണ്.

ഇന്നവേഷൻ ഫണ്ട്

നൂതന ആശയങ്ങൾ സംരംഭ മേഖലയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി കുടുംബശ്രീ സംരംഭകർക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന ധനസഹായമാണിത്. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം പുതിയ സംരംഭമാണെങ്കിൽ സബ്സിഡിയും ഇന്നവേഷൻ ഫണ്ടുടേയും ഉൾപ്പെടെ മൊത്തം പ്രോജക്ട് തുകയുടെ 50% ല് അധികരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. നിലവിലുള്ള സംരംഭമാണെങ്കിൽ പ്രോജക്ടിലെ വരുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന നൂതനമായ മാറ്റങ്ങൾക്ക്

ആവശ്യമായ തുകയുടെ 40% (ഒരു കുടുംബത്തിന് 35,000/- രൂപ, ആകെ 3,50,000/-രൂപ എന്നീ പരിധികൾക്ക് വിധേയമായി) ഇന്നവേഷൻ ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമേ വേണ്ടിവരുന്ന തുക ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം, മറ്റു ധനസ്രോതസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവയിലൂടെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

ടെക്നോളജി ഫണ്ട്

നിലവിലുള്ളതും, പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ച് ആറുമാസക്കാലം പൂർത്തീകരിച്ചതുമായ സംരംഭങ്ങൾക്ക് ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ വാങ്ങുന്നതിനായി ലഭ്യമാക്കുന്ന ധനസഹായമാണിത്. സംരംഭം വാങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ, യന്ത്രസാമഗ്രികൾ, അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ (ഭൂമി, കെട്ടിടം ഒഴികെ) എന്നിവയുടെ ചെലവിന്റെ 40% (ഒരു സംരംഭകയ്ക്ക് (ന്) 50,000/- രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ സംരംഭകരുടെ എണ്ണത്തിന് ആനുപാതികമായി പരമാവധി 5,00,000/-രൂപ എന്നീ പരിധികൾക്ക് വിധേയമായി) ടെക്നോളജി ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമേ വേണ്ടിവരുന്ന തുക ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം, മറ്റു ധനസ്രോതസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവയിലൂടെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

ക്രൈസിസ് മാനേജ്മെന്റ് ഫണ്ട്

പ്രതിസന്ധി നേരിടുന്ന സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങൾക്ക് പലിശ രഹിത ഹ്രസ്വകാല വായ്പ പ്രധാനം ചെയ്യുകയാണ് ക്രൈസിസ് മാനേജ്മെന്റ് ഫണ്ടിലൂടെ പ്രധാനമായി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സംരംഭങ്ങൾക്ക് വ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമായി ക്രൈസിസ് മാനേജ്മെന്റ് ഫണ്ട് ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുണ്ട്. വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് രണ്ട് ലക്ഷം രൂപയും ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് മൂന്നര ലക്ഷം രൂപയും അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരം അനുവദിക്കുന്ന തുക ആറ് മാസത്തിനകം ജില്ലാ മിഷനിൽ തിരിച്ചടയ്ക്കണം.

ടെക്നോളജി അപ്ഗ്രേഡേഷൻ ഫണ്ട്

വിജയകരമായി കഴിഞ്ഞ മൂന്നു വർഷമായി പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്ന സംരംഭങ്ങൾക്ക് ഉത്പാദന ക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും നിലവിലുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യ വിപുലീകരിക്കുന്നതിനുമായി നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക പിന്തുണയാണിത്. സംരംഭം വാങ്ങാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യ, യന്ത്രസാമഗ്രികൾ, അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങൾ (ഭൂമി, കെട്ടിടം ഒഴികെ) എന്നിവയുടെ ചെലവിന്റെ 40% (ഒരു സംരംഭകയ്ക്ക് (ന്) 50,000/- രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ സംരംഭകരുടെ എണ്ണത്തിന് ആനുപാതികമായി പരമാവധി 5,00,000/-രൂപ എന്നീ പരിധികൾക്ക് വിധേയമായി) ടെക്നോളജി അപ്ഗ്രേഡേഷൻ ഫണ്ടായി അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമേ വേണ്ടിവരുന്ന തുക ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം, മറ്റു ധനസ്രോതസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവയിലൂടെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്.

രണ്ടാം ഘട്ട ധനസഹായം

നിലവിലുള്ളതും എന്നാൽ കുറഞ്ഞത് മൂന്നു വർഷക്കാലമായി പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ സംരംഭങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ സംരംഭ മേഖല വിപുലപ്പെടുത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ ഉത്പന്നങ്ങൾ/സേവനങ്ങൾ വിപണിയിലെത്തിക്കുന്നതിനുമായി നൽകുന്ന സാമ്പത്തിക സഹായമാണിത്. സംരംഭ വിപുലീകരണത്തിനായി പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കേണ്ടതാണ്. പുതിയ പ്രോജക്ടിന്റെ പദ്ധതി തുകയുടെ 40% (ഒരു സംരംഭകയ്ക്ക് (ന്) 50,000/- രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ സംരംഭകരുടെ എണ്ണത്തിന്

ആനപാതികമായി പരമാവധി 5,00,000/- രൂപ എന്നീ പരിധികൾക്ക് വിധേയമായി) രണ്ട് ഓം ഘട്ട ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനുപുറമേ വേണ്ടി വരുന്ന തുക ബാങ്ക് വായ്പ, ഗുണഭോക്താവിന്റെ, മറ്റു ധനസ്രോതസ്സുകൾ തുടങ്ങിയവയിലൂടെ കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. പുതുതായി തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രോജക്ടിന്റെ പദ്ധതി തുക വ്യക്തിഗത സംരംഭം ആണെങ്കിൽ 2,00,000/- രൂപയും ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭമാണെങ്കിൽ 12,00,000/- രൂപയും അധികരിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല.

കമ്മ്യൂണിറ്റി എൻറർപ്രൈസസ് ഫണ്ട് (സി.ഇ.എഫ്.)

ദേശീയ ഗ്രാമീണ ഉപജീവന മിഷന്റെ കീഴിൽ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ കുടുംബശ്രീ സംരംഭകർക്ക് (വ്യക്തിഗതം/ഗ്രൂപ്പ്) നിലവിലുള്ള കമ്മ്യൂണിറ്റി ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് ഫണ്ട് പരിഷ്കരിച്ച് ലഘു സംരംഭങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഉപജീവന ആവശ്യങ്ങൾക്കു മാത്രമായി ലഭ്യമായ വ്യവസ്ഥകളിൽ സി ഡി എസിൽ നിന്നുതന്നെ ലഘു വായ്പകൾ നൽകുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയാണിത്. വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് പരമാവധി 50,000/- രൂപയും ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് പരമാവധി 1,50,000/- രൂപയും ഇതു പ്രകാരം വായ്പ ലഭിക്കുന്നതാണ്.

5. സൂക്ഷ്മസംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള വിപണന പിന്തുണകൾ

മാസചന്ത

ഓരോ ബ്ലോക്കിലും നഗരതദ്ദേശ സ്വയംഭരണ പ്രദേശത്തും തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സി ഡി എസ്സുകളെ മുഖേന മാസംതോറും 3-4 ദിവസങ്ങളിലായി കുടുംബശ്രീ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വിപണനത്തിനുള്ള വേദിയൊരുക്കുകയാണ് മാസചന്തയിലൂടെ ചെയ്യുന്നത്. ഇതിന്റെ നടത്തിപ്പ് ചുമതല തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സി ഡി എസ്സുകൾക്കായിരിക്കും. ഇതിന്റെ നടത്തിപ്പിനായി ഗ്രാമീണമേഖലയ്ക്ക് 4000 രൂപയും, മുൻസിപ്പാലിറ്റിക്ക് 10,000 രൂപയും, കോർപ്പറേഷൻ 15000 രൂപയും വീതം ജില്ലാ മിഷൻ നൽകും. ഒരു വർഷം 10 മാസചന്തകളാണ് ഓരോ ബ്ലോക്കിലും നഗര തദ്ദേശസ്വയംഭരണ മേഖലയിലും നടത്തുന്നത്.

ഭക്ഷ്യമേള

കുടുംബശ്രീ കാറ്ററിംഗ് യൂണിറ്റുകളുടെ രുചിപ്പെരുമ ലോകത്തെയറിയിക്കാനായി വിവിധ മാധ്യമ മേളകളോടനുബന്ധിച്ചും പ്രാദേശിക ഉത്സവങ്ങളോടനുബന്ധിച്ചും നേരിട്ടും കുടുംബശ്രീ ഭക്ഷ്യമേളകൾ നടത്തിവരുന്നു. ഓരോ വർഷവും കുറഞ്ഞത് 5 ഭക്ഷ്യമേളകളെ ജില്ലാമിഷനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്തിന് പുറത്തും രാജ്യത്തിന് പുറത്തും നടക്കുന്ന ഭക്ഷ്യമേളകളിൽ കുടുംബശ്രീ പങ്കെടുക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം മേളകളിൽ പങ്കെടുക്കുന്ന കഫേ യൂണിറ്റുകളെ തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നത് ജില്ലാമിഷനാണ്. മേളയിലെ വിറ്റുവരവിന്റെ 20% തുക ഓരോ യൂണിറ്റും കുടുംബശ്രീയിൽ അടയ്ക്കേണ്ടതാണ്. താത്പര്യമുള്ള കാറ്ററിംഗ് യൂണിറ്റുകൾക്ക് ജില്ലാമിഷനെ സമീപിക്കാവുന്നതാണ്.

സ്പെഷ്യൽ ട്രെയ്ഡ് ഫെയർ

പ്രാദേശിക പരിപാടികളോടനുബന്ധിച്ചും ഉത്സവങ്ങളോടനുബന്ധിച്ചും നടത്തുന്ന പ്രത്യേക മേളകളാണ് സ്പെഷ്യൽ ട്രെയ്ഡ് ഫെയറുകൾ. കുടുംബശ്രീയുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഉല്പന്ന സ്റ്റാളുകളും ഭക്ഷ്യ മേളകളും സ്പെഷ്യൽ ട്രെയ്ഡ് ഫെയറുകളിൽ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത മേളകൾ

സംഘടിപ്പിക്കുന്നത് ജില്ലാമിഷൻ നേരിട്ടാണ്. പങ്കെടുക്കാൻ താൽപര്യമുള്ള കുടുംബശ്രീ സംരംഭ കർ ജില്ലാമിഷനുമായി ബന്ധപ്പെടാവുന്നതാണ്.

ഓണചന്തകൾ

ഓണത്തോടനുബന്ധിച്ച് 1052 സി.ഡി.എസ്സുകളിലും, ജില്ലാതലത്തിലും ഓണചന്തകൾ നടത്തിവരുന്നു. ഓണത്തിനോടനുബന്ധിച്ചുള്ള ദിവസങ്ങളിലായിരിക്കും ഓണചന്തകൾ നടക്കുന്നത്. ഓണചന്തകളുടെ സംഘാടനത്തിൽ പ്രധാന പങ്ക് വഹിക്കുന്നത് സി.ഡി.എസ്സാണ്. താൽപര്യമുള്ള സംരംഭകർക്ക് സി.ഡി.എസ്സുകളെ സമീപിക്കാം. ഓണചന്തയിൽ പങ്കാളിത്തം പൂർണ്ണ സൗജന്യമായിരിക്കും.

സരസ് ഫെയർ

കേന്ദ്ര ഗ്രാമവികസന മന്ത്രാലയത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടത്തുന്നവയാണ് സരസ് ഫെയറുകൾ. സംസ്ഥാനത്തിനുള്ളിൽ ഒരു സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ രണ്ട് സരസ് ഫെയറുകൾ നടത്തിവരുന്നു. ഇതിനു പുറമേ അന്യസംസ്ഥാനങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്ന 30 ഓളം സരസ്സ് ഫെയറുകളിൽ കുടുംബശ്രീ പങ്കെടുക്കുന്നുണ്ട്. വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള സംരംഭകർ പങ്കെടുക്കുന്ന സരസ്സ് മേളകൾ കുടുംബശ്രീ സംരംഭകർക്ക് വൈവിധ്യമാർന്ന പരിചയ സമ്പത്ത് നൽകുന്നു.

സ്ഥിരം വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ

നാനോ മാർക്കറ്റ്

കുടുംബശ്രീ ഉല്പന്നങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും വിപണനം നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു ഷെൽഫ് സ്പേയ്സാണ് നാനോമാർക്കറ്റ്. പൊതുജനശ്രദ്ധ ലഭിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ, ഓഫീസുകൾ, സൂപ്പർമാർക്കറ്റ് എന്നിവിടങ്ങളിലും സിഡിഎസ് ഓഫീസുകളിലും നാനോ മാർക്കറ്റ് സജ്ജീകരിച്ചു വരുന്നു. സംരംഭകർക്ക് സി.ഡി.എസ് ഓഫീസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നേരിട്ടോ/എംഇസി മാർ മുഖേനയെ ഏറ്റവും അടുത്തുള്ള നാനോ മാർക്കറ്റിൽ വിൽപനയ്ക്കായി എത്തിക്കാവുന്നതാണ്. വിൽപനയുടെ തോതനുസരിച്ച് ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക സിഡിഎസ്സോ (മേൽനോട്ട ചുമതലയ്ക്ക്) എംഇസി മാർക്കറ്റോ (ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് നാനോ മാർക്കറ്റിൽ എത്തിക്കുന്നതിന്റെ ഹോണറേറിയമായി) കമ്മീഷനായി നൽകി നാനോമാർക്കറ്റിൽ ഉൽപ്പന്നം വിപണനത്തിനായി വയ്ക്കാവുന്നതാണ്.

മിനി സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ (കുടുംബശ്രീ ബസാർ)

ഓരോ ജില്ലയിലും സംരംഭകരുടെ കൺസോർഷ്യം രൂപീകരിച്ച് കൺസോർഷ്യത്തിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ മിനി സൂപ്പർമാർക്കറ്റുകൾ (ബസാർ) സ്ഥാപിക്കുവാനും കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മ സംരംഭങ്ങളുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് വിപണന മാർഗ്ഗം ഉണ്ടാക്കുവാനുമാണ് കുടുംബശ്രീ ബസാർ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. താൽപര്യമുള്ള കുടുംബശ്രീ സംരംഭകർക്ക് ജില്ലാതല കൺസോർഷ്യത്തിൽ അംഗത്വമെടുത്തുകൊണ്ട് ഇതിൽ പങ്കാളികളാകാം.

മാർക്കറ്റിംഗ് കിയോസ്കുകൾ

വിനോദ സഞ്ചാര കേന്ദ്രങ്ങളിലും മറ്റ് പ്രധാന വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളിലും കുടുംബശ്രീ ലഘു സംരംഭകരുടെ വിവിധ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനും വിപണനം നടത്തുന്നതിനും വേണ്ടി സ്ഥാപിക്കുന്ന കിയോസ്കുകളാണ് മാർക്കറ്റിംഗ് കിയോസ്കുകൾ. കിയോസ്കുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ ചുമതല അതാത് ജില്ലാമിഷനുകൾക്കായിരിക്കും.

സംയോജിത വിപണന കേന്ദ്രങ്ങൾ

ഹോർട്ടികോർപ്പ്, കെയികോ, സപ്ലൈകോ തുടങ്ങി സർക്കാർ/അർദ്ധ സർക്കാർ, പൊതുമേഖല സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ കുടുംബശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്കായി പ്രത്യേക വിഭാഗം ഇത്തരം വകുപ്പുകളുമായി ചേർന്ന് കുടുംബശ്രീ ജില്ല/സംസ്ഥാന മിഷൻ ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. വളരെയധികം വിൽപ്പന സാധ്യതയുള്ള ഇത്തരം വിപണന കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നല്ല ഗുണമുള്ളതും നിലവാരമുള്ള പാക്കിംഗ്, ലേബലിംഗ് ഉള്ളതുമായ കുടുംബശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് നല്ല വിപണി ലഭിക്കും.

ഓൺലൈൻ മാർക്കറ്റിംഗ്

കുടുംബശ്രീ വനിതാ സംരംഭകരുടെ ഉൽപ്പന്നങ്ങളെ ഓൺലൈൻ വിപണിയിൽ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് www.kudumbashreebazar.com എന്ന പേരിൽ ഒരു ഇ-കോമേഴ്സ് പോർട്ടൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ഇതിനു പുറമേ ആമസോൺ പോലെയുള്ള ഇ-കൊമേഴ്സ് പോർട്ടലുകളിലും കുടുംബശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.

കമ്മ്യൂണിറ്റി മാർക്കറ്റിംഗ് നെറ്റ് വർക്ക്

കുടുംബശ്രീ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഹോം ഷോപ്പ് ഓണർമാർ മുഖേന വീടുകളിലെത്തിച്ച് വിപണനം നടത്തുന്ന രീതിയാണ് കമ്മ്യൂണിറ്റി മാർക്കറ്റിംഗ് നെറ്റ് വർക്ക്. ജില്ലാതല മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റാണ് ഇതിന്റെ നടത്തിപ്പ് ചുമതല നിർവ്വഹിക്കുന്നത്. വീടുകൾ തോറും കയറിയിറങ്ങി വിപണനം നടത്തുന്നത് ഹോം ഷോപ്പർമാരാണ്. ഹോംഷോപ്പർമാരുടെ വീടുകളിലും ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ലഭ്യമാകും. ജില്ലാ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റാണ് ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഹോം ഷോപ്പർമാർക്ക് നൽകുന്നതും ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ വില സംരംഭകർക്ക് നൽകുന്നതും. സംരംഭകർക്ക് ജില്ലാ മിഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ ഹോം ഷോപ്പുകളിൽ എത്തിക്കാവുന്നതാണ്. മാർക്കറ്റിംഗിൽ താല്പര്യമുള്ള കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾക്ക്/ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് ഹോം ഷോപ്പ് സംവിധാനം ഇല്ലാത്ത ജില്ലകളിൽ മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റുകൾ ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്.

ആജീവിക ഗ്രാമീൺ എക്സ്പ്രസ് യോജന

യാത്രാക്ലേശം നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ യാത്രാസൗകര്യം എത്തിക്കുക, യാത്രാ സംവിധാനം സിഡിഎസിനുള്ള വരുമാന ഉപാധിയായി മാറ്റുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളോടെ കുടുംബശ്രീ സിഡിഎസ്സുകൾ വഴി എൻആർഎൽഎം ന് കീഴിൽ നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ആജീവിക ഗ്രാമീൺ എക്സ്പ്രസ് യോജന. ജില്ലയിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന ബ്ലോക്കിൽ മൂന്നു വാഹനം വാങ്ങുവാനുള്ള പദ്ധതിയാണ് നിലവിലുള്ളത്. ഓരോ വാഹനത്തിനും 6.5ലക്ഷം രൂപയാണ് നൽകുന്നത്. ഈ തുക സി.ഇ.എഫിൽ നിന്നും ലോണായി സി.ഡി.എസ്സിന് ലഭിക്കും. ടി വാഹനം ഓപ്പറേറ്റ് ചെയ്യുന്നവർക്ക് നിയമപരമായി ലൈസൻസ് ഉണ്ടായിരിക്കണം, പ്രായപരിധി 50 വയസ് ആയിരിക്കണം. ടി വാഹനം ഓടിക്കേണ്ട റൂട്ടും

മറ്റുകാര്യങ്ങളും തീരുമാനിക്കേണ്ടത് സിഡിഎസ്സിന്റെ ചുമതലയാണ്. വാഹനത്തിൽ നിന്നും ലഭ്യമാകുന്ന ലാഭം വാഹനത്തിന്റെ അറ്റകുറ്റ പണികൾക്കുശേഷം സിഡിഎസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കാവുന്നതാണ്.

6. സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് വില്ലേജ് എന്റർപ്രണർഷിപ്പ് പ്രോഗ്രാം (എസ് വി ഇ പി)

കുടുംബശ്രീ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് എസ് വി ഇ പി. ഒരു ബ്ലോക്ക് പ്രദേശത്ത് പരമാവധി വ്യക്തിഗത/ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം. കേരളത്തിലെ തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 14 ബ്ലോക്കുകളിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നു. വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്ക് 50,000 രൂപയും ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങൾക്ക് 1,00,000 രൂപയും കമ്മ്യൂണിറ്റി എന്റർപ്രൈസസ് ഫണ്ടിൽ നിന്ന് വായ്പയായി ലഭ്യമാക്കും. നാല് ശതമാനം പലിശയാണ് ഈ വായ്പയ്ക്ക് ഇടാക്കുന്നത്.

സാമൂഹ്യ ശാക്തീകരണ പദ്ധതികൾ

അഗതി രഹിത കേരളം

അടിസ്ഥാനപരമായ അവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കപ്പെട്ട നിരാലംബരും നിരാശ്രയരും പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുമായ ഒരു വിഭാഗം ജനങ്ങളെ അഗതികൾ എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കാം. ഇവർക്ക് സാമൂഹ്യ അധിഷ്ഠിത സംവിധാനത്തിലൂടെ സേവനങ്ങൾ എത്തിച്ച് കൊടുക്കുകയും അത് വഴി അവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യ ധാരയിലേക്ക് കൊണ്ട് വരികയും ചെയ്യുന്നതിനായി സംസ്ഥാന സർക്കാർ കുടുംബശ്രീ മുഖേന ആവിഷ്കരിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് അഗതിരഹിതകേരളം. ഒരു കുടുംബത്തെ അഗതി കുടുംബമായി പരിഗണിക്കുന്നത് ക്ലേശ ഘടകങ്ങളുടെയും അധിക ക്ലേശ ഘടകങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. ഒൻപത് ക്ലേശ ഘടകങ്ങളിൽ ഏഴെണ്ണവും ഒരു അധിക ക്ലേശ ഘടകവും ബാധകമാകുന്ന കുടുംബത്തെയാണ് അഗതി കുടുംബമായി പരിഗണിക്കുന്നത്. ഇതോടൊപ്പം മൂന്ന് ആശ്രയ ഗുണഭോക്താക്കളിൽ ഇനിയും സേവനം ആവശ്യമുള്ളവരെ, പ്രത്യേകിച്ച്, ഭക്ഷണം, ചികിത്സാ, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിവയ്ക്ക് തുക കണ്ടെത്താൻ നിർവ്വാഹമില്ലാത്തവരെ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതായിരിക്കും.

പദ്ധതി ഗുണഭോക്താവാകുന്ന കുടുംബത്തിന്റെ **അതിജീവനാവശ്യങ്ങൾ, അടിസ്ഥാനാവശ്യങ്ങൾ, വികസനാവശ്യങ്ങൾ, മാനസികാവശ്യങ്ങൾ** എന്നിവ സാധൂകരിക്കുന്ന സേവനങ്ങളാണ് നൽകുക. അതായത്, ഭക്ഷണം, ചികിത്സാ, വസ്ത്രം, വിദ്യാഭ്യാസം, പെൻഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം (അതിജീവനാവശ്യങ്ങൾ), ഭൂമി, വീട്/ വീട് പുനരുദ്ധാരണം, കുടിവെള്ളം, ശൗചാലയം, വൈദ്യുതിവൽക്കരണം (അടിസ്ഥാനാവശ്യങ്ങൾ), തൊഴിൽ/ തൊഴിൽ പരിശീലനം (വികസനാവശ്യങ്ങൾ), കൗൺസിലിങ്, കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട അംഗത്വവും അത് വഴി സാമൂഹ്യവൽക്കരണം (മാനസികാവശ്യങ്ങൾ) എന്നീ സേവനങ്ങളാണ് അഗതി രഹിതകേരളം പദ്ധതി പ്രകാരം ഒരു ഗുണഭോക്താവിന് ലഭ്യമാകുക.

അഗതിരഹിതകേരളം പദ്ധതിയ്ക്ക് കുടുംബശ്രീ മിഷനിൽ നിന്നും പദ്ധതി തുകയുടെ 40% അല്ലെങ്കിൽ 40 ലക്ഷം രൂപ ഏതാണോ കുറവ് അതാണ് ചലഞ്ച് ഫണ്ടായി അനുവദിക്കുക. എസ് ടി പ്രൊജക്ട് ആണെങ്കിൽ 40% അല്ലെങ്കിൽ 50 ലക്ഷം രൂപ ഏതാണോ കുറവ് അതായിരിക്കും അനുവദിക്കുക. പത്തിൽ കൂടുതൽ എസ് ടി കുടുംബങ്ങളുള്ള തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രത്യേകം എസ് ടി പ്രൊജക്ട് ഉണ്ടായിരിക്കും. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന ഉപപദ്ധതിയിൽ

അഗതി കുടുംബങ്ങൾക്കുവേണ്ടി പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് അഗതിരഹിത കേരളം എന്ന പേരിൽ ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് സർക്കാർ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കുടുംബത്തിന് ബാധകമായ ക്ലേശഘടകങ്ങൾ

ക്രമ. നം	ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങൾ	നഗരപ്രദേശങ്ങൾ
1.	ഭൂമിയില്ലാത്തവർ / 10 സെന്റിൽ താഴെ ഭൂമിയുള്ളവർ	ഭൂമിയില്ലാത്തവർ / 5 സെന്റിൽ താഴെ ഭൂമിയുള്ളവർ
2.	ഭവനരഹിതർ / ജീർണ്ണിച്ച വീട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവർ	ഭവനരഹിതർ / ജീർണ്ണിച്ച വീട്ടിൽ താമസിക്കുന്നവർ
3.	150 മീറ്ററിനുള്ളിൽ കുടിവെള്ള സൗകര്യം ഇല്ല	150 മീറ്ററിനുള്ളിൽ കുടിവെള്ള സൗകര്യം ഇല്ല
4.	ശുചിത്വ കക്കൂസ് ഇല്ല	ശുചിത്വ കക്കൂസ് ഇല്ല
5.	ജോലിയുള്ള ഒരാൾ പോലും ഇല്ലാത്ത കുടുംബം (ഒരു മാസം 10 ദിവസത്തിൽ താഴെ മാത്രം ജോലി)	ജോലിയുള്ള ഒരാൾ പോലും ഇല്ലാത്ത കുടുംബം (ഒരു മാസം 10 ദിവസത്തിൽ താഴെ മാത്രം ജോലി)
6.	വനിത കുടുംബനാഥയായുള്ള കുടുംബം	വനിത കുടുംബനാഥയായുള്ള കുടുംബം
7.	ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരോ, തീരാവ്യാധികൾ പിടിപെട്ടവരോ ഉള്ള കുടുംബം	ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരോ, തീരാവ്യാധികൾ പിടിപെട്ടവരോ ഉള്ള കുടുംബം
8.	പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ/മത്സ്യബന്ധനം തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ച കുടുംബം	പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ/മത്സ്യബന്ധനം തൊഴിലായി സ്വീകരിച്ച കുടുംബം
9.	പ്രായപൂർത്തിയായ നിരക്ഷരർ ഉള്ള കുടുംബം	പ്രായപൂർത്തിയായ നിരക്ഷരർ ഉള്ള കുടുംബം

കുടുംബത്തിന് ബാധകമായ അധിക ക്ലേശഘടകങ്ങൾ

എ. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങൾ	ബി. നഗരപ്രദേശങ്ങൾ
1. ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് ഭൂമി ഇല്ലാത്തവർ (പുറമ്പോക്ക് ഭൂമി, വനഭൂമി, കനാലുകളുടെയും പാടശേഖരങ്ങളുടെയും പുറംബണ്ടുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവർ).	1. രാത്രികാലം, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും തെരുവുകളിലും കടത്തിണ്ണകളിലും അന്തിയുറങ്ങുന്നവർ 2. സാമ്പത്തിക പരാധീനതകൾ അനുഭവിക്കുന്ന അകാലത്തിൽ

<p>2. രാത്രികാലം, പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലും തെരുവുകളിലും കടത്തിണ്ണകളിലും അന്തിയുറങ്ങുന്നവർ</p> <p>3. അവിവാഹിതയായ അമ്മ/അമ്മയും കുഞ്ഞും മാത്രം/ഭർത്താവ് ഉപേക്ഷിച്ചതും ദുരിതമനുഭവിക്കുന്നവരുമായ വനിതകൾ</p> <p>4. സാമ്പത്തിക പരാധീനതകൾ അനുഭവിക്കുന്ന അകാലത്തിൽ വിധവകളാകേണ്ടി വന്നവർ, വിവാഹപ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടും അവിവാഹിതരായി കഴിയുന്ന വനിതകൾ</p> <p>5. തീരാവ്യാധികൾ/ചികിത്സിച്ച് ഭേദമാക്കാൻ കഴിയാത്ത അസുഖങ്ങൾ പിടിപെട്ടവരും ശാരീരിക-മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരും</p> <p>6. കുടുംബത്തിൽ ഭക്ഷണത്തിനു വക കണ്ടെത്താൻ കഴിവുള്ള 60 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള ആരുമെന്നയില്ലാത്ത കുടുംബം</p> <p>7. ഭിക്ഷാടനം നടത്തി നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നവർ</p> <p>8. അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയായിട്ടുള്ള വനിതകൾ</p>	<p>വിധവകളാകേണ്ടി വന്നവർ, വിവാഹപ്രായം കഴിഞ്ഞിട്ടും അവിവാഹിതരായി കഴിയുന്ന വനിതകൾ</p> <p>3. ഭിക്ഷാടനം നടത്തി നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നവർ</p> <p>4. ഭക്ഷണത്തിനു വക കണ്ടെത്താൻ കഴിവുള്ള 60 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള ആരുമെന്നയില്ലാത്ത കുടുംബം</p> <p>5. അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയായിട്ടുള്ള വനിതകൾ</p> <p>6. തെരുവു കുട്ടികൾ, ദുർഗ്ഗുണ പരിഹാരപാഠശാല (Juvenile Home), അഗതി മന്ദിരം (Poor home) എന്നിവിടങ്ങളിൽ കഴിയുന്ന കുട്ടികൾ ഉള്ള കുടുംബം</p> <p>7. കുടുംബം പോറ്റുന്നതിന് തൊഴിൽ ചെയ്യാൻ നിർബന്ധിതരായ 14 വയസ്സിൽ താഴെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികൾ ഉള്ള കുടുംബം</p> <p>8. ലൈംഗിക തൊഴിലാളികൾ (Commercial sex workers) ഉള്ള കുടുംബം</p> <p>9. അബല മന്ദിരത്തിൽ താമസിക്കുന്ന വനിത അംഗമായുള്ള കുടുംബം</p> <p>10. ചേരി പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന കുടുംബം</p>
---	---

ബഡ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ

മാനസികവും ബുദ്ധിപരവുമായി വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് വിദ്യാഭ്യാസവും, തൊഴിൽ പരിശീലനവും, പുനരധിവാസവും ലഭ്യമാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കുടുംബശ്രീ ആരംഭിച്ച സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബഡ്സ്. 5 മുതൽ 18 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് ബഡ്സ് സൂക്ഷ്മശുശ്രൂഷ സവിശേഷ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകി വരുന്നു. 18 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കേന്ദ്രങ്ങളിലൂടെ (ബി.ആർ.സി) പ്രാദേശിക പുനരധിവാസവും, തൊഴിൽ പരിശീലനവും നൽകുന്നു. ഭിന്ന ശേഷിക്കാരെ പരാശ്രയത്വത്തിൽ നിന്ന് സ്വാശ്രയത്വത്തിലേക്ക് നയിക്കുക എന്നതാണ് ബഡ്സ് സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ബാലസഭ

കുടുംബശ്രീ അയൽക്കൂട്ട പരിധിയിൽ വരുന്ന മുഴുവൻ കുട്ടികളുടേയും കൂട്ടമാണ് ബാലസഭ. കുട്ടികൾക്ക് നഷ്ടപ്പെടുന്ന ആസ്വാദ്യകരമായ കുട്ടിക്കാലം വീണ്ടെടുക്കുക, വരും തലമുറയിലേയ്ക്കുള്ള ദാരിദ്ര്യ വ്യാപനം തടയുക, ആരോഗ്യ പൂർണ്ണവും, മൂല്യാധിഷ്ഠിതവുമായ പുതു തലമുറയെ സൃഷ്ടിക്കുക എന്നതാണ് ബാലസഭയുടെ പ്രവർത്തന ലക്ഷ്യം. ശിശു കേന്ദ്രീകൃത പ്രവർത്തന പരിപാടികളിലൂടെ അവരുടെ കഴിവുകൾ (ശേഷികൾ) വിപുലപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള അവസരങ്ങളും, സാഹചര്യങ്ങളും സൃഷ്ടിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് കുടുംബശ്രീയുടെ ബാലസഭ പരിപാടികൊണ്ട് ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. അയൽക്കൂട്ട സെക്രട്ടറിയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ 5 മുതൽ 18 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികളെ ഉൾപ്പെടുത്തി രൂപീകരിക്കുന്നതാണ് ബാലസഭ. 5 മുതൽ 9 വയസ്സുവരെയുള്ളവരെ ജൂനിയർ വിഭാഗത്തിലും 10 മുതൽ 18 വയസ്സുള്ളവരെ സീനിയർ വിഭാഗത്തിലും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. ഒരു ബാലസഭയിൽ 15 മുതൽ 30 വരെ കുട്ടികൾക്ക് അംഗത്വം നൽകാം.

ബാലപഞ്ചായത്ത്, ബാലപാർലമെന്റ്

ബാലസഭയുടെ പഞ്ചായത്ത് തല ഫോറമാണ് ബാല പഞ്ചായത്ത്. ജനാധിപത്യം, മതേതരത്വം, സോഷ്യലിസം, സാമൂഹിക നീതി, സാമൂഹ്യ സുരക്ഷ, ലിംഗനീതി കുട്ടികളുടെ അവകാശങ്ങൾ എന്നീ കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് അറിവ് നൽകുന്നു. അനുകരണീയവും, അഭിലഷണീയവുമായ ജീവിത മൂല്യങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുന്നതിനും, സ്വാംശീകരിക്കുന്നതിനും, അവരെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനുള്ള വേദിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയെന്നതാണ് ബാലപഞ്ചായത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ. ബാല പഞ്ചായത്ത് സമിതിയിലേയ്ക്ക് ഓരോ വാർഡിൽ നിന്നും ഒരു ആണ് കുട്ടിയേയും, പെൺകുട്ടിയേയും പ്രതിനിധികളായി തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നു. വാർഡ്തല പ്രതിനിധികൾ ചേർന്നതാണ് ബാല പഞ്ചായത്ത് കൗൺസിൽ. ബാല പഞ്ചായത്ത് കൗൺസിലിന്റെ ഭാഗവാഹികളായി പ്രസിഡൻ്റ്, വൈസ് പ്രസിഡൻ്റ്, സെക്രട്ടറി, നാലു സ്റ്റാൻറിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സണാർ എന്നിവർ ഉണ്ടായിരിക്കണം.

പട്ടിക വർഗ്ഗ മേഖലയിലുള്ള പ്രത്യേക പ്രോജക്ടുകൾ

പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പിന്റെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും സഹായത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തെ പട്ടിക വർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ കൂടുതലുള്ള പഞ്ചായത്തുകളിൽ കുടുംബശ്രീ സംഘടനാ സംവിധാനത്തിൽ പട്ടിക വർഗ്ഗ ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉയർത്തുന്നതിനും, തൊഴിൽ സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനുമായി പ്രത്യേക പ്രോജക്ട് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ആരോഗ്യം, പോഷകാഹാരം, വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ മേഖലകളിൽ പ്രത്യേക സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ഈ പ്രോജക്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ലഭ്യമാകുന്ന പ്രത്യേക പിന്തുണകൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു. എസ് റി സ്പെഷ്യൽ അയൽക്കൂട്ടം അയൽക്കൂട്ടത്തിലെ 70% അംഗങ്ങളും പട്ടികവർഗ്ഗമേഖലയിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാണെങ്കിൽ ആ അയൽക്കൂട്ടത്തെ സ്പെഷ്യൽ അയൽക്കൂട്ടമായി കണക്കാക്കും.

- അഫിലിയേഷൻ ഫീസ് - പട്ടികവർഗ്ഗമേഖലയിലെ അയൽക്കൂട്ടത്തിന് സി.ഡി.എസിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്നതിന് ഫീസ് ഇല്ല.
- രജിസ്റ്റർ ബുക്ക് - പട്ടികവർഗ്ഗമേഖലയിലെ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് രജിസ്റ്റർ ബുക്കുകൾ ഒറ്റത്തവണ സൗജന്യമായി നൽകുന്നു.
- ഓഡിറ്റ് ഫീസ് - അയൽക്കൂട്ടത്തിന്റെ വർഷാവർഷം നടത്തപ്പെടുന്ന ഓഡിറ്റിംഗിൽ സാധാരണ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് 200/-രൂപയാണ്. എന്നാൽ പട്ടികവർഗ്ഗമേഖലയിലെ അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് 100/-രൂപയാണ് ഓഡിറ്റ് ഫീസ്
- കോർപ്പസ് ഫണ്ട് - പുതുതായി രൂപീകരിക്കുന്ന അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് ഒറ്റത്തവണ 10,000/-രൂപ കോർപ്പസ് ഫണ്ട് നൽകുന്നു
- മാച്ചിങ്ങ് ഗ്രാന്റ് - ഗ്രേഡിംഗ് കഴിഞ്ഞാൽ ലിങ്കേജ് വായ്പ എടുക്കാതെ തന്നെ മാച്ചിങ്ങ് ഗ്രാന്റ് നൽകുന്നു.
- സംരംഭങ്ങൾ - പട്ടികവർഗ്ഗ വകുപ്പ് 100% ഫണ്ട് സൗജന്യമായി സംരംഭകർക്ക് നൽകുന്നു.
- ഉപജീവന തൊഴിലുകൾ: പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം അനുസരിച്ച് ഉപജീവന തൊഴിലുകൾക്ക് പരിശീലനവും, പദ്ധതി രൂപീകരണവും, അതാത് പ്രദേശങ്ങളിൽ ചെന്ന് കൊടുക്കുന്നു
- സംരഭകത്വ വികസന പരിശീലനം: ജി.ഒ.റ്റി, ഇ.ഡി.പി സ്കിൽ പരിശീലനങ്ങളിലെ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്ക് സ്റ്റൈഫൻഡ് (റ്റിഎ) നൽകുന്നു
- കൃഷി - പുതുതായി രൂപീകരിക്കുന്ന പട്ടികവർഗ്ഗ ജെ.എൽ.ജി.കൾക്ക് 4,000/-രൂപ കോർപ്പസ് ഫണ്ടായി നൽകുന്നു.

സ്ത്രീശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

സ്ത്രീപദവി സ്വയംപാഠ പ്രക്രിയ

നിലനിൽക്കുന്ന സാമൂഹ്യ അവസ്ഥയേയും അധികാര ഘടനയേയും തങ്ങളുടെ വ്യക്തിപരവും സാമൂഹ്യവുമായ അനുഭവങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി മനസ്സിലാക്കുകയും അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്ത്രീ പദവി സ്വയം വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശേഷി കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർ ആർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിന് സഹായിക്കുക എന്നതാണ് ഈ പാഠ പ്രക്രിയയുടെ ലക്ഷ്യം. പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിയ പാഠ സഹായിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ അയൽക്കൂട്ടത്തിലും സ്ത്രീകൾ നേരിടുന്ന പ്രത്യേക പ്രശ്നങ്ങളെ

ചർക്കും സ്വയം വിലയിരുത്തലിനും വിധേയമാക്കുക എന്നതാണ് ഈ പരിപാടിയിലെ പ്രധാന പ്രവർത്തനം.

ജെന്റർ റിസോഴ്സ് സെന്റർ

തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സ്ത്രീകളുടെ പദവി ഉയർത്തുന്നതിനും വനിതാ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ മാർഗ നിർദ്ദേശവും വൈദഗ്ധ്യവും പിന്തുണയും പരിശീലനവും നൽകുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമാണ് ജെന്റർ റിസോഴ്സ് സെന്റർ. ജി ആർ സി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി കടുംബശ്രീ 10,000 രൂപ ഒറ്റത്തവണ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നു.

സ്റ്റേഹിത

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും സുരക്ഷിതമായ സാമൂഹ്യയിടം സൃഷ്ടിക്കാനും, ഉപജീവനത്തിനും അതിജീവനത്തിനും ഉതകുന്ന പിന്തുണകൾ നൽകാനും, ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള അതിക്രമങ്ങൾക്ക് ഇരയാകുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക് അടിയന്തിര സഹായവും, പിന്തുണയും എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കടുംബശ്രീ ജില്ലാ മിഷനുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പതിനാല് ജില്ലകളിലും 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന സഹായക കേന്ദ്രങ്ങളാണ് സ്റ്റേഹിത ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക്.

കമ്മ്യൂണിറ്റി കൗൺസിലിംഗ്

അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങളായ സ്ത്രീകൾക്ക് മാനസികമായ പിന്തുണ ആവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ ലഭ്യമാക്കുക, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും എതിരേയുള്ള അതിക്രമങ്ങളെ പ്രതിരോധിക്കുക, പ്രാദേശികമായ കൂട്ടായ്മകളും പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇതിനായി രൂപപ്പെടുത്തുക എന്നീ ആവശ്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുന്നതിനായി കടുംബശ്രീ അംഗങ്ങളെ ഉൾപ്പെടുത്തി രൂപീകരിച്ച കമ്മ്യൂണിറ്റി കൗൺസിലിംഗ് പദ്ധതി എല്ലാ ജില്ലകളിലും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഇവരുടെ സേവനം തികച്ചും സൗജന്യമായിട്ടാണ് നൽകിവരുന്നത്.

വിജിലൻ്റ് ഗ്രൂപ്പുകൾ

സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കുമെതിരേയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനും സ്ത്രീ സൗഹൃദ പ്രാദേശിക ഇടം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനുമായി കടുംബശ്രീ സി ഡി എസ്സുകളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്വയം സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടെ കൂട്ടായ്മയാണ് കടുംബശ്രീ വിജിലൻ്റ് ഗ്രൂപ്പ്. വാർഡ് അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് വിജിലൻ്റ് ഗ്രൂപ്പുകൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു ലക്ഷത്തിലധികം സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകർ വിജിലൻ്റ് ഗ്രൂപ്പുകളിൽ അംഗങ്ങളാണ്.

എൻ.യു.എൽ.എം (നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രം ബാധകം)

ജീവനോപാധി വികസനത്തിലൂടെ നഗര ദരിദ്രരുടെ ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനായി നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണ് ദേശീയ നഗര ഉപജീവന മിഷൻ. പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിനായി താഴെപറയുന്ന ഘടകങ്ങളു് ദേശീയ നഗര ഉപജീവന മിഷൻറെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കുന്നു.

1.സാമൂഹ്യ സംഘടനയും സ്ഥാപന വികസനവും

നഗര ദരിദ്രരെ കടുംബശ്രീ ത്രിതല സംഘടനാ സംവിധാനത്തിലൂടെ സംഘടിപ്പിക്കുക, നഗര പ്രദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്ന ഓരോ ദരിദ്ര കടുംബത്തില് നിന്നും സ്ത്രീകളായ ഓരോ അംഗത്തെക്കുറിച്ചും

സമയബന്ധിതമായി അയൽക്കൂട്ടങ്ങളിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുവരിക, നഗരത്തിലെ ദരിദ്രർക്കും അവരുടെ കൂട്ടായ്മകൾക്കും സേവിംഗ് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടുകൾ തുറക്കുക, സാമ്പത്തിക സാക്ഷരത സാധ്യമാക്കുക, വായ്പ നൽകുക, താങ്ങാൻ കഴിയുന്ന ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുക, സാർവ്വത്രിക സാമ്പത്തിക ഉൾച്ചേർക്കൽ സാധ്യമാക്കുക എന്നിവയാണ് ഈ ഘടകത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ.

- അയൽക്കൂട്ട അംഗങ്ങളിൽ 70% നഗര ദരിദ്രരായിരിക്കുന്ന സംഘങ്ങൾക്ക് 10,000 രൂപ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ആയി നൽകുന്നതാണ്. കുറഞ്ഞത് മൂന്ന് മാസമെങ്കിലും സമ്പാദ്യവും/വായ്പ നൽകലും പ്രവർത്തനങ്ങളു് നടത്തിയിട്ടുള്ള അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾക്ക് മാത്രമായിരിക്കും ഈ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ലഭിക്കാനുള്ള അർഹത.
- അതുപോലെ എഡിഎസ്സുകൾക്കും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 50,000 രൂപവരെ റിവോൾവിംഗ് ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കും.
- നഗരത്തിലെ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് അവരുടെ സേവനങ്ങളും ഉല്പന്നങ്ങളും വിപണനം ചെയ്യുന്നതിനും പ്രയോജനകരമായ വിവരങ്ങളും മറ്റു സേവനങ്ങളും പ്രാപ്യമാക്കുന്നതിനും സൗകര്യപ്രദമായ ഒരു വേദി എന്ന നിലയിൽ നഗര ഉപജീവന കേന്ദ്രങ്ങൾ എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കുന്നതാണ്. ഒരോ നഗര ഉപജീവന കേന്ദ്രങ്ങൾക്കും 10 ലക്ഷം രൂപ വീതമുള്ള ഗ്രാൻറ് - അൺറൈഡ് ഫണ്ട്- എന്ന നിലയിൽ 3 ഗഡുക്കളായി നൽകുന്നു.

2. നൈപുണ്യ പരിശീലനവും നിയമനവും

തൊഴിൽ രഹിതരായ നഗര ദരിദ്രർക്ക് ശമ്പളാടിസ്ഥാനത്തിൽ ജോലി ലഭിക്കുന്നതിനും സ്വയംതൊഴിൽ ചെയ്യുന്നതിനും ഉള്ള സാധ്യതകളു് മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും തൊഴിൽ വൈദഗ്ദ്ധ്യം ഉയർത്തുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി ഘടകം ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത്.

3. നഗരത്തിലെ ഭവനരഹിതർക്കുള്ള പാർപ്പിട പദ്ധതി

നഗരത്തിലെ ഭവന രഹിതരായ പാവപ്പെട്ടവർക്ക് ശുദ്ധജലം, ശുചിത്വം, ഭദ്രത, സുരക്ഷിതത്വം എന്നിങ്ങനെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളോടു കൂടിയ പാർപ്പിടങ്ങളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്നതാണ് ഈ ഘടകത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

4. നഗരങ്ങളിലെ തെരുവു കച്ചവടക്കാർക്കുള്ള സഹായ പദ്ധതികൾ

ഈ പദ്ധതി ഘടകത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം നഗരത്തിലെ തെരുവു കച്ചവടക്കാരുടെ പെട്ടെന്ന് കീഴ്പെടുപോകാവുന്ന ജീവിതാവസ്ഥകളെ ഒരു ബഹുമുഖ സമീപനത്തിലൂടെ പരിഹരിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുക എന്നതാണ്. ഈ ബഹുമുഖ സമീപനത്തിൽ താഴെപറയുന്ന കാര്യങ്ങളാണ് ഉൾപ്പെടുന്നത്. തെരുവു കച്ചവടക്കാരുടെ സർവ്വേയും തിരിച്ചറിയൽ കാർഡുകളുടെ വിതരണവും, നഗരത്തിലെ തെരുവോര കച്ചവട മേഖലകളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം, പരിശീലനവും നൈപുണ്യ വികസനവും, ധനകാര്യ സംവിധാനങ്ങളുമായി ഉൾച്ചേർക്കൽ, വായ്പാ സൗകര്യ ലഭ്യമാക്കൽ, സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പദ്ധതികളുമായി കണ്ണിച്ചേർക്കൽ എന്നിവയാണ് ഈ നാലു ഘടകങ്ങൾ.

5. സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതി

നഗരദരിദ്രർക്ക് തങ്ങളുടെ അഭിരുചിക്കും, നൈപുണ്യങ്ങൾക്കും പ്രാദേശിക പരിസ്ഥിതിക്കും അനുയോജ്യമായ സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിനു ആവശ്യമായ പരിശീലനം, സാങ്കേതിക-വിപണന

സഹായം, സംരംഭം ആരംഭിക്കുന്നതിന് ലഭ്യമാക്കുന്ന ബാങ്ക് വായ്പയുടെ പലിശയ്ക്ക് സബ്സിഡി ലഭ്യമാക്കൽ എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. വ്യക്തിഗത സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള പരമാവധി പദ്ധതി തുക 2.5 ലക്ഷം രൂപയും, ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങളുടേത് പരമാവധി 10 ലക്ഷം രൂപയുമാണ്. ഗ്രൂപ്പ് സംരംഭങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 3 അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഗുണഭോക്തൃ വിഹിതം 5% ആണ്. ബാങ്കുകൾ അനുവദിക്കുന്ന നിലവിലെ പലിശനിരക്കും 7% ഉം തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് സബ്സിഡിയായി നൽകുക.

ഉദാ:- ബാങ്ക് ഈടാക്കുന്ന പലിശനിരക്ക് 12% ആണെങ്കിൽ 7% അധികരിക്കുന്ന (ബാങ്കി 5%) പലിശയ്ക്കുള്ള തുകയാണ് സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നത്.

കൃത്യമായി വായ്പ തിരിച്ചടക്കുന്ന സംരംഭകർക്ക് അധികമായി 3% പലിശയിളവ് ലഭിക്കുന്നതിന് അർഹതയുണ്ടായിരിക്കും. അധിക പലിശയിളവ് കുടുംബശ്രീ മിഷന്റെ ഫണ്ടിൽ നിന്നുമായിരിക്കും ലഭ്യമാക്കുക.

പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (നഗരം) - ലൈഫ് എല്ലാവർക്കും ഭവനം പദ്ധതി

"എല്ലാവർക്കും ഭവനം" എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെയും നഗരസഭകളുടെയും സംയുക്താഭിമുഖ്യത്തിൽ നഗരസഭകളിൽ നടപ്പാക്കിവരുന്ന പദ്ധതിയാണ് പ്രധാനമന്ത്രി ആവാസ് യോജന (പി.എം.എ.വൈ). നഗരപ്രദേശത്തെ എല്ലാവർക്കും പാർപ്പിടം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി നടപ്പാക്കുന്ന പദ്ധതിയിൽ വീടില്ലാത്ത എല്ലാവരേയും ഗുണഭോക്താക്കളായി തെരഞ്ഞെടുക്കാവുന്നതും വാസയോഗ്യമല്ലാത്ത ഭവനങ്ങളെ വാസയോഗ്യമാക്കാവുന്നതുമാണ്. ചേരിവികസനം, ക്രെഡിറ്റ് ലിങ്ക്ഡ് സബ്സിഡി, അഫോർഡബിൾ ഹൗസിംഗ് സ്കീം, വ്യക്തിഗത നിർമ്മാണം എന്നീ നാലു വ്യത്യസ്ത ഘടകങ്ങൾ സംയോജിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് പ്രസ്തുത പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. സ്വന്തമായി സ്ഥലമുള്ള ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന-നഗരസഭ വിഹിതമായി 4 ലക്ഷം രൂപ നൽകുന്ന ഘടകമാണ് വ്യക്തിഗത നിർമ്മാണം. മാസവരുമാനം 1.50 ലക്ഷം രൂപവരെയുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി / വീട് വാങ്ങുന്നതിനായി ബാങ്കിൽ നിന്നും കമ്പോള നിരക്കിൽ നിന്നും കുറഞ്ഞ നിരക്കിലുള്ള പലിശയ്ക്ക് വായ്പയായി ലഭ്യമാക്കുന്ന പദ്ധതി ഘടകമാണ് ക്രെഡിറ്റ് ലിങ്ക്ഡ് സബ്സിഡി.